

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ**

**Γενική Διεύθυνση Μεταφορών
Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών
Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ

Διεύθυνση : Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε
Παπάγου Τ.Κ. 10191
Πληροφορίες Εμπορευματικές μεταφορές:
Χ. Πασχάλη 2106508512
Επιβατικές μεταφορές:
Α. Ιορδανίδου 2106508447
Fax : 2106508491, -8451

Παπάγου, 17 Ιουνίου 2013
Αριθ. Πρωτ.: Φ450/20335/2092

ΠΡΟΣ:
Όπως πίνακας διανομής

Θέμα: Κοινωνικές διατάξεις μεταφορών - Ταχογράφος - Ώρες οδήγησης και ανάπαυσης οδηγών - Τρίτη εγκύκλιος εφαρμογής Κανονισμού (ΕΟΚ) 3821/85, Κανονισμού (ΕΚ) 561/2006 και Οδηγίας 2006/22/ΕΚ
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. Φ450/10735/1241/23-3-2012 πρώτη εγκύκλιός μας (ΑΔΑ Β44Χ1-Ζ3Ε)
Η υπ' αριθμ. Φ450/746/79/31-12-2013 δεύτερη εγκύκλιός μας (ΑΔΑ ΒΕΦΔ1-Τ2Δ)

1. Κατόπιν προφορικών και έγγραφων ερωτημάτων που απευθύνονται στις υπηρεσίες μας, διευκρινίζονται τα ακόλουθα για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των κανονισμών (ΕΟΚ) 3821/85 και (ΕΚ) 561/2006.

Χρήση φύλλου καταγραφής αναλογικού ταχογράφου

2. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του Κανονισμού αριθ. 3821/85, ο οδηγός χρησιμοποιεί το φύλλο καταγραφής του αναλογικού ταχογράφου κάθε ημέρα οδήγησης, αρχίζοντας από την στιγμή που παραλαμβάνει το όχημα. Το φύλλο καταγραφής αφαιρείται από την συσκευή ελέγχου μετά το πέρας της εργάσιμης ημέρας, εκτός εάν η αντικατάστασή του επιτρέπεται με άλλο τρόπο, για παράδειγμα, αφαίρεση και τοποθέτησή του στη θέση συνοδηγού, σε περίπτωση πολλαπλής επάνδρωσης. Το φύλλο δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για περίοδο μακρύτερη από εκείνη για την οποία έχει προβλεφθεί.

3. Διευκρινίζεται ότι από καμία διάταξη των κανονισμών 561/2006 ή 3821/85 δεν προβλέπεται υποχρέωση τοποθέτησης ή/και αντικατάστασης του φύλλου 'ημερολογιακά', δηλαδή δεν απαιτείται

η τοποθέτηση ή αντικατάστασή του φύλλου στις 24:00/00:00 κάθε νέας ημέρας, εάν η ώρα αυτή δεν είναι και η πραγματική ώρα λήξης της εργάσιμης ημέρας του συγκεκριμένου οδηγού. Το μέγιστο χρονικό διάστημα χρήσης του φύλλου καταγραφής ορίζεται μόνο από την χωρητικότητά του.

Απόδειξη χρόνου ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης

4. Η ημερήσια ή εβδομαδιαία ανάπαυση του οδηγού αποδεικνύεται με τους εξής τρόπους:

(α) με τις καταγραφές της συσκευής ελέγχου, στις περιπτώσεις όπου επιτρέπεται να λαμβάνεται η ανάπαυση μέσα στο όχημα. Στις περιπτώσεις αυτές, ο οδηγός χειρίζεται την συσκευή ελέγχου ώστε να καταγράφει την περίοδο ανάπαυσης κάτω από το κατάλληλο σύμβολο (άρθρο 15.3.δ Κανονισμού 3821/85). Σε κάθε περίπτωση, οι καταγραφές δεν πρέπει να υπερβαίνουν τη μέγιστη χωρητικότητα του φύλλου καταγραφής ή της κάρτας οδηγού. Εάν το φύλλο καταγραφής ή η κάρτα οδηγού έχουν παραμείνει στην συσκευή ελέγχου για χρόνο που υπερβαίνει την μέγιστη χωρητικότητά τους, με αποτέλεσμα την διπλοεγγραφή χρόνου ανάπαυσης, τα όργανα ελέγχου βεβαιώνουν την παράβαση με αριθμό Ζ17 ή Ζ18 της κυα Φ450/51477/5520/2011 (ΦΕΚ Α' 2687), ανάλογα εάν υπήρξε ή όχι απώλεια δεδομένων.

(β) με χειρόγραφες καταγραφές, όταν ο οδηγός βρίσκεται μακριά από το όχημα και δεν μπορεί κατά συνέπεια να χειριστεί την συσκευή ελέγχου (άρθρο 15.2 εδ. β' Κανονισμού 3821/85). Στην περίπτωση του αναλογικού ταχογράφου, οι χειρόγραφες καταγραφές γίνονται επί του φύλλου, είτε με το χέρι είτε με αυτόματη καταγραφή, χωρίς να επηρεαστούν τα δεδομένα που έχουν ήδη καταγραφεί. Στην περίπτωση του ψηφιακού ταχογράφου, τα δεδομένα της ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης καταχωρούνται στην κάρτα οδηγού με χρήση της δυνατότητας χειρόγραφης καταχώρισης που διαθέτει η συσκευή. Εάν ο οδηγός δεν είναι σε θέση να επιδείξει στα όργανα του καθ' οδόν ελέγχου τις χειρόγραφες καταγραφές για τις περιόδους ημερήσιας ή εβδομαδιαίας ανάπαυσης των τελευταίων 28 ημερών, βεβαιώνεται η παράβαση με αριθμό Θ5 της κυα Φ450/51477/5520/2011.

Παρακαλούμε για την εφαρμογή των ανωτέρω.

**Ο Γενικός Διευθυντής Μεταφορών
Βασίλειος Καλλιβωκάς**

Πίνακας Διανομής

1. **Όλες τις Περιφέρειες της Χώρας**
- Γενικούς Διευθυντές Μεταφορών
- Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών, Τμήματα, Γραφεία
Για την ενημέρωση των Μεικτών Κλιμακίων Ελέγχου
2. **Υπουργείο Οικονομικών**
- 19η Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών, Αμαλίας 40 Αθήνα 10558
Με την παράκληση να ενημερωθούν τα Τελωνεία της Χώρας
- Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), Πειραιώς 207 και Αλκίφρονος 92, Αθήνα 11853
3. **Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, Διεύθυνση Τροχαίας, 2^ο Τμήμα Νομοθεσίας Τροχαίας και Ενημέρωσης Κοινού, Π. Κανελλοπούλου 4 Αθήνα 10177
4. **Υπουργείο Ναυτιλίας και Αντιγαίου**
Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής
Κλάδος Αστυνομίας και Τάξης, Διεύθυνση Γενικής Αστυνόμευσης & Κανονισμών Λιμένων
Ακτή Βασιλειάδη Πύλη Ε1 18510 Πειραιάς
5. **Υπουργείο Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας**
- Γενική Διεύθυνση Εργασίας, Διεύθυνση Όρων Εργασίας, Τμήμα Χρονικών Ορίων Εργασίας, Πειραιώς 40, Αθήνα 10182
- Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Δραγατσανίου 8 Αθήνα 10110
5. **Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων**
Ανθίμου Γαζή 4 & Χρήστου Λαδά, Αθήνα 10191
Κοινοποίηση
- Ομοσπονδία Φορτηγών Αυτοκινητιστών Ελλάδος Διεθνών Μεταφορών (ΟΦΑΕ), Πατησίων 351 Αθήνα 11144
- Πανελλήνιο Συνδικάτο Χερσαίων Εμπορευματικών Μεταφορών, Πειραιώς 4 Αθήνα 10431
- Γεν. Πανελλ/κή Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Τουρισμού (ΓΕΠΟΕΤ), Πανεπιστημίου 57, Αθήνα 10564
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φορτηγών ΔΧ του ΝΔ 531/1970, Γούναρη 21-23, Πειραιάς
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Μικρών Φορτηγών Αυτοκινήτων (ΠΟΕΜΙΦΑ), Θηβών 219, Περιστέρη
- Σωματείο Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών Ιδιοκτητών Μεταφοράς Υγρών Καυσίμων Μακεδονίας - Θράκης "Ο Φίλιππος", 26^{ης} Οκτωβρίου 14, Θεσσαλονίκη 54642
- Πανελλαδική Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Βυτιοφόρων Αυτοκινήτων ΔΧ Μεταφοράς Υγρών Καυσίμων και Ασφάλτου, Ηφαίστου 12 & Φωτοπούλου, Σκαρामαγκάς Αττικής ΤΚ 12462
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών Φορτηγών Αυτοκινήτων ΔΧ, Μαιζώνος 45, Πάτρα
- Σωματείο Ιδιοκτητών Γερανοφόρων (ΣΙΓΟ), Ιερά Οδός 294, Αιγάλεω Αττικής
- Συνδικάτο Χερσαίων και Εμπορευματικών Μεταφορών Θεσσαλίας, Κεντρικής Ελλάδος και Δυτικής Μακεδονίας
- Ομοσπονδία ΦΔΧ Βορείου Ελλάδος
- Σωματείο Μεταφορών Υγρών Τροφίμων Ελλάδας, Φοινίκων 23 ΤΚ 12137 Περιστέρη Αττικής
- Σωματείο Ιδιοκτητών Φορτηγών Αυτοκινήτων Διεθνών Μεταφορών Ν. Πιερίας «Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»
3^ο χλμ Π.Ε.Ο. Κατερίνης – Θεσσαλονίκης, ΤΚ 60100 ΤΘ 97
Εσωτερική διανομή
Γραφείο Υπουργού, Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταφορών, Γενικό Διευθυντή Μεταφορών, Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών (2), Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών, Χ. Πασχάλη, Α. Ιορδανίδου